

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

ԲԱՐՈՒ 50

ՆՈՐՈՂ 50

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԵՆԻ ԶԻՅԱԴԷՆԻ
Իրաւագոյ խիւն 60
Թարգման խիւն 85
Մեծագոյ խիւն 20

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԻՍՈՒՄ
ԿԻՆԵՄԱՏՈՂԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒՆՈՒՄ
Իրաւագոյ խիւն արքայաւորական :

مجموعه اخبار
بک اوغلی تقسیم جاده سی و نهم و

ՍԵՐ ԵՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Ա.

Մեր ընդ մեր լուսաւորչական թիւ-
թիւում մէջ կարծողիկէ Հայերու ստորա-
գրութեամբ յօդուածներ կը հրատարակ-
ուին արդիութիւն ունեցող խնդիրներու
նկատմամբ: Որովհետեւ եռանդաւորն սի-
րով կը սիրեն Ազգս և կը տենչամ ամե-
նային քաղաքակրթութեան և յառաջդի-
մութեան գլուխը տեսնել զայն, կը հա-
մարձակիմ իմ խնդրի կարծիքս յայտնել
հրապարակաւ, և եթէ նոր է գէթ դոյզն
ծառայութեան մը մատուցանել նմա՝ ան-
հոգեմտականութեան, ուղղութեան և ճշ-
մարտութեան համեմատ արձագանգ մը լի-
նելով: Ուստի գուցէ անխնայ համարին
զիս այսպիսի տաղանդաւոր ժամու մը մէջ
հրապարակ իջնելուս, բայց փոյթ չէ՝ զիս
մանկեղները գիտեն թէ ամեն անգամ որ
Պարտականութեան մը և Հանրային Օգտի
մը հանդէպ զանուած եմ, երբեք վարա-
նած չեմ չորսին Բարձրագոյն ի բայ մեր-
ժեւ յինչն ամեն անձնական նկատում կամ
չան: Մասնաւոր թէ երջանիկ իսկ համա-
րած եմ զիս երբ տեսած եմ թէ մինչ ևս
կը փառաբանում կամ փառաբանիմ Արդա-
րութիւնը կը շարժի և ճշմարտութիւնը կը
յաղթանակէ: Ու այս մասին արժանիքս
ալ չատ մեծ չէ, — կը խոստովանիմ ան-
կեղծօրէն —, վասն զի աներկապէս կը
պիտի համոզուած եմ թէ վաղ կամ անագան
ունի ամեն անձնական նկատումը ամեն
գոյնի անկողնի՝ կը փայլի լուսաւոր և թէ
«այսպէս լինելու» վերջնական անկողն
է «միշտ» ներկային հապճեպ ու գահալք-
դատումներէն: Եւ անոր այն է որ մարդ
իւր պարտքն կատարէ անխնայ, չվնասի
գոյնաւորութեանց առջեւ և մասնաւոր
քաջութիւնն ունենայ իւր համոզումները
պաշտպանելու հանդէպ ամենուն, միշտ
արամաւոր լինելով անշուշտ յետ կոչել
ինչ որ սպառնալի է մարդ կամ անձի, և
տեղի տալ յաւան համոզիլ ու գորաւոր
փաստերու առջեւ:

Այսպիսի վրայ պարզ խնդիրներ սա-
կաւորութիւն են յոյժ, գրեթէ բոլոր կարեւոր
խնդիրք յոյժաւոր և բազմակողմանի են,
եթէ ոչ մեծակնճիւղն ու գոյնաւորութիւն:
Անոնք որ իրաց մակերեսը չեն դիտե-
րակ, այլ խորը կը թափանցեն ու նրբա-
միտ խոհաւորութեամբ կ'ուսումնասիրեն
ընդ երկար, վստահ եմ թէ համակարծիք
են ինձ: Արդ տեսակ մը յանգումութիւն
չպիտի համարուի, երբ մէկն երես և գրչի
մի շարժմամբ պատգամ արձակէ շատ դժ-
ուարին ու փափուկ խնդիրներու մասին,
մինչ հարկ էր կանխապէս լուրջ և անաչառ
խորհրդածութեան առարկայ ընել զայն,
թեր ու գէժ կարծիքներն լայն ու բարձր
թզուով կշռել, և յամենայն ուղիղ գործադ-
րելի կէտեր մասնաւոր ընել: Գործադրելի
բան իրաւամբ կ'ստորագրուի, վասն զի
ստուգելու երբ էապէս հանրային խնդրոյ
մ'առջեւ կը գտնուինք, միայն օրինաւոր,
բարին ու հանելին գտնել չբաւար, այլ
որպէս զի մեր բոլոր գեղեցիկ խօսքերն
իբրեւ շոգւոյ կաթիլներ շանհախի միջո-
լորտին մէջ՝ պէտք է որ գործադրելի մի-
ջոցներ առաջարկենք, գործադրելի ճան-
քաներ ցոյց տանք: Այսու պայմանաւ եթէ

կրնանք մեր տեսութիւններուն այլոց հա-
մակրութիւնն շարժի և արդիւնք սպասել
մեր աշխատութիւններէն:

Թէ մեր սիրելի Հասարակութիւնն այ-
սօր ողբալի կացութեան մէջ կը գտնուի,
անժխտելի է այս: Օգնել իրեն, վերա-
կանգնել զայն՝ ամենուն բաղձնալի է ան-
շուշտ: Ո՛ր աստիճան ապիրատ ու անգ-
գայ պէտք է լինի մարդ չկարեկցելու հա-
մար իւր իսկ Ազգին թշուառութեան և
չմարտելու համար նմա լաւագոյն ու գե-
ղեցկագոյն օրեր:

Սակայն ամեն բաղձնալի իւր վստա-
նին չհամարի, և — դժբախտօրէն — Ազգի
մը վերակենդանութեան համար բարի կա-
մեցողութիւնը միայն չբաւար երբեք: (Ի-
րողութիւն մ'է այս գոր պարտաւոր ենք
հաստատել, բայց զոր փոխելու անկարող
ենք մենք և ամեն մարդիկ):

Առաջին միջոցն է Միութիւնը. — ամե-
նէն մեծագոր Պետութիւնը կը տկարանան
բաժանմամբ, ամենէն տկար ժողովուրդ-
ներ կը զօրանան, միութեամբ և միաբա-
նութեամբ: Փոքրիկ գոտի մը համաշուշտ
համախորհուրդ յաղթութիւններով կը
պսակուի, ստուար բանակներ անմիաբա-
նութեամբ կը պարտուին կորակուի:

Դարերէ ի վեր մեր երազներուն մէջ
կը հոսի ապրելու մը որ միութեան թշնամի
եղած է և սիրող հակառակութեան և ան-
համաձայնութեան: Այսու ստուած ենք
դարերով, կը տուժնք այժմ իսկ... և
դեռ խրատ չէ՝ եղած մեզ: Ախտս, պէ՛տք
է որ մեզ համար նաեւ արդարանայ սոյն
խիստ վճիռն. «Aucune leçon ne les ins-
truit...» Արդ եթէ իրապէս կը սիրենք մեր
Ազգին, եթէ գործնականօրէն նախանձա-
խնդիր ենք իւր բարգաւաճման ու յառաջ-
դիմութեան, պէտք է աշխատինք ամեն
բանէ առաջ Միութիւնն ունենալ մեր մէջ:
Առ այս զոհողութիւններ ընել պէտք պի-
տի լինի մեզ. անշուշտ, բայց ընենք այդ
զոհողութիւններն յօժարաբար: Յաճախ
հարկ պիտի լինի հրաժարի մեր անուա-
թիւններէն, մեր խոհերէն կամ երազնե-
րէն, հրաժարինք սիրով: Երկուստեք զի-
շողութիւններ անհրաժեշտ պիտի լինին.
չվարանինք երբեք: Ու այս բաներէն ո՛չ
մին լինի առանց կամքի զօրութեան, ա-
ռանց բարոյական բարձրութեան. ցոյց
տանք թէ ունինք այդ ոյժն և թէ կը
գտնուինք այդ բարձրութեան վրայ:

1 Նոյ. 1908 (ն.ս.) Ն.Յ.Վ.Փ.

ԲՈՒՄԱՆ ՄԷՔՐՈՒՊ

Յաջողութեամբ Տեառն Իգմիրն, Ա-
թիւն, Նաթուրն և Բօմբէյն այցելելով
Հոռոմ հասայ, և ինը տարի առաջ ձգած
քաղաքս բաւական փոփոխուի գտայ: Լե-
ւանեան Հայ դպրոցին գլխաւորացութեան
տունը քանի մ'օր հիւր մնալէ յետոյ, ա-
շակերտաց հետ և Ար. Ար. Արքիմարեան,
Բուսկան Արքեպիսկոպոսներու և Գոյուն-
եան Եպիսկոպոսի ընկերակցութեամբ Հոռոմ
վերադարձանք ու Սեպտ. 25ին (ն.ս.),
Կիրակի օրն, Ս. Քահանայապետին գա-
ցինք: Ար. Արքիմարեան Արք. 24 վարդ-
կեան և Ար. Գոյունեան Եպս. քառորդ
ժամ մը ունկնդրութիւն ունեցան և յետոյ
Ազգաւարդիկ թիւին կողմանէ գեղեցիկ

եղբայական արուեստով և ընտիր փայ-
տով շինուած գրասեղան և թիկնաթոռ մը
և օրհնութեան ուսանող մի նուիրուեցաւ
Նորին Սրբազնութեան, 140 օսմ. ոսկւոյ
արժողութեամբ: Ար. Գոյունեան Եպիսկ. Զո-
նու մը կարեւոր, որուն ի պատասխան
Ս. Քահանայապետն ըսաւ. «Հայաստան
մեր մամն է», և յետոյ դառնալով նորեկ
ու փոքրիկ աշակերտաց և ամբողջ Հայոց
իր Առաքելական օրհնութիւնն տուաւ,
չատ մը սիրալի խօսքեր զրուցելով, և
իւր ձեռքը Հայրական զիջողութեամբ մը
ամենուն համարել տուաւ, իւրաքան-
չիւրին խօսքեր ուղղելով և ապա խօսքն
Թիւրքոյ նոր թշնամի վրայ բերաւ և
զործին խոհեմ շարունակութիւնը մաղ-
թեց: Գրասեղանը իւր ուսումնասէնեակին
մէջ զրուած է:

Նոյ. 1ին (ն.ս.), մեր դպրոցին 25 ամ-
եայ տարեդարձին օրն Ս. Քահանայապե-
տին պիտի ներկայանանք, նուիրելու իրեն
կաղամարն, ուրարն, մայրապետաց ար-
ման, իմ գորգս (զոր Կոստանթնուպէս
եւ, վրան արմա բանուած): Երեք օր Հայ-
րապետական Ս. Գատարազ պիտի ըլլայ
մեր եկեղեցին, Պիոս Թ. ին, Լեւոն Թ. ին
և Կարլինալ Հասունին հոգեւոր համար:
Նոյ. Ծին բաղնիքներուն ակադեմիա մը
պիտի կատարուի յեկեղեցոյ և առաջի
կարգինայց, և ին:

ՅՈՒՂ. Վ. ՆԱԿԱՆՏԵԱՆ

Հոռոմ, 26 Հոկտ. 1908

(Պաշտօնէք մուխթասար մալիւմթը,
կիւնիւնտէ Երազալիմի: օրմազ իշին տէրճ
իթիք. Թափարիթներ պարզաբար,
անը տախի մէմուենն տէրճ իտէկիթիքի
պէնտն իտէրիք):

ԱՄԵՆ. ԻԶՄԻՐԵԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍ ՍՐԲԱՆԱՆԸ ԲԱԹԻՐԳԼԻԿԻ ԻՆԹԵՐՈՒՊ

Ներայեթ, օն իւրի սէնէ ոսնրա, Էրմէնի
միլլէթի, քննարի սէվիլի բաթրիկի
ըրեթպ. Իգմիրեան Մատթէոս Սրբազանը
թէքրաբ բաթրիկի քրեթսիսնաէ կէօր-
մէյն նայիլ օրուա Մալիւմ օրուը վէճէլէ,
միւշարիլէյն օն իւրի սէնէ Էվվէլ մէջքիւր
քրեթսիսնա պուլնաղը հալաէ, օ թարիւ-
տէ միլլէթին ուղրաղը ֆէլաքէթլէրէ
գարը տէրման արամազ, վէ վուգուի
հիս օլընան տանա պէօլիւք ֆէնալըզա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օլա-
մաղըր ճիւնթլէ, իսթիֆաւընը վէրմէյն
մէջպուր օլմը, վէ Տէրիսաւաթլէտէ վու-
գու պուլան տէնէթլի Էրմէնի միւրազա-
րըն էնիւրիւ արմազ իւզըլ թէնապիլի
ըրադմէյն իթթիլազ իտիլմիսի իշին,
վաքթըն հիւքիւմէթը միւսթէպիտէսնէ
նիշէ տէֆալար միւրաճաւթ իտիլ, նէթի-
ճէյի հասէնէ իթթիլալիսն մուվաֆազ օ

1864-մ. Թաղմազեան Պողոս բաժնի-
կին կրեւիմոսէ Սրբաւթեօջ քրիստեանեանեան
աւարկաւոյ օրը, զէ 1869 տնէն Յոնիս
Զորաս, մէկտնիթէրի Թագաւոր խոյրէք,
ժէքիւր քրիստեան Ռատիէս խմբիլէ վար-
դապետ Թագաւոր գլխմար տրլ: Օնաւ
տոնը իսկանդարտ զէ թաշարարտ
տնիթէն զէ րոշանիթէ մշմարիթէթէն
Թաշին սլանմը, 1870-մ Մայրաքոյնը

երկրակախին արմը, վե 1876-առ էջմիա-
ծին կիկմիշ օլտուղը հալաէ, մէգքեր-
մանասթրըն Մաբանը սըգթաթրյաւ եպիս-
կոպոս թագախո խախմշ տրք: Մնասն
ստորս իսթմանպօլտա վէ թաշրալարաւ
մուհիմմ մլմուրքիթէթըն իցֆա իթմիշ վէ հէր-
գագրթ վէ հէր, էթաէ խըմաէթէթըն թմագ-
տար օլտուղաւ, մագհարը թէէնէքթիք օլ-
մուշ արք: 1894-աէ Տէրխասաթման թաթ-
րիգլիթ մագամը միւնհէլը օլտուղը հէնէթ-
լէ, հէր քէթին նալարը տիգգաթը միւնա-
րիկեյնէ ամթ օլտնուպ, մէնէի մէգքերե-
նին գեկոս, յիսնաէ, միլլէթ մլճիսինս
պուլըննս 76 ազաասն ճիսինն պուրս-
տրլըյա թաթրիգ ինթիխապ գըլընը-
տրք: Թէէնսըգ օլտնուր քի, պու մլմու-
րիկեթ հօգ տօվաւ իսմէլյա, 1896-առ
պաղտաէ հապաղըլըրգ վէճիլ, մալիւմ օլսմ-
աշօվալ արասընտ իսթիֆասընը վէթմէթ-
մէգպուր օլմուշ արք: Ֆագաթ գաաէթի իլս-
նի մուշաթիլէրի պու միլլէթին Լէխի բու-
հանիթի գըլմաես մախուես օլմալլէ, պու
կիւն, էվօլլիխաւէ տաշա գիստաէ չէթէֆ-
լի, տաւա գիւսաւէ արաւ արալաթի իլ-
քէնաթաթին կինէ պու միլլէթին Լիեսաթի
բուհանիլէսին կէչիթիշ տրք:

* Բնկշչնոյի կրեմը Տեղապահ Սըր-
 բազանըն է ժրիլէ բաթրիգախանէնի գաբը-
 քէնհասը Գառէր էֆ. Իգմիրըեան Սըրա-
 զանըն բաթրիգիկէ խթիխապնոտ ապիր-
 օյան մազպտոթայը Ատիլէ վէ Մէզաւիլպ
 նէզարէթիւն կէօթիւրթիւ տիւր:

ԳԻՐԳՈՐ ԷՅ. ԶՉԼՐԱԴՐ
ՏԵՐԻՍԱՍՏԵԹ ՄԵԳՈՒՍԻՐՈՒՄ ԱՄՍՏԻՏ

Օսմանյւր Բարպաղնիթօսնաւն Էրմմնի մէ-
պուրապր ինթիխապ իթմէք իւզրէ թէշքի
օլունան Գօթիթօն, բէշնչէնպիւն կիւնիւ
Գալպիւմ Էրմմնի քլիւէօի իթօրքապա-
նընաւ իթմիւմ իսէրէք, պունաւ, ալօ-
գաթ Զօրապ Գրիգոր Էք.՝ 45 պուրաթ-
ի Մէշէթի մէպուսանաւ նազէւ ինթիխապ
իսթիթը, վէ Վառաշպաւն Էք. Մանուկ
եան իւլ Պարաւ Էք. Հալաճեան՝ թէւա-
վիի աքաւաւ գալմըշապ աքր:

Իրկնճի նամակներն գաթիէն թայեկերի
իշին պոռ կիւն սաաթ 4 տէ մէղքաւր գ-
միսիսն թէքար իճիսմ իթմիշ տիր :

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐԻՆ ՄՈՒԽԹԻՐԼՄԻ

Տեղապահ՝ Սրբազան իւէ հնչեմէիի մախ-
տուսէ թարափընտան Սաարազամո թառ-
սիմ իտիւլէն մուխիթիւրէ, չարչչակն կիւ-
նիւ Մէծիթի Վիւքլատտո մէվզուի միւրու-
քիւրէ օյմուչ, վէ օյ պապուսէ իթիթիտազ օ-
լաշտոմադա թէտպիլիլէրին զաթիլն գտարա-
լաշտրլորմադը՝ կէլէճէք իճիթիմաէ թապիլդ
օլուէնի տըրք:

Ստորագամ հազրելթլերի, մէգլեր
հէյնէթլի գապուլ իթտիկինտէ, Անատօլը-
տա զուհուրա կէլէն սուի անվար թա-
տիգ, ֆադաթ հիւքիւմէթ՝ սիասի մէտէ-
լէկիլ իլէ մէշգուլ օլտուղլլնատ, Անատօ-
լլնմն մէգլերի աւալաիէն լահըզլա վե-
լիպարմի վէճ հուրկ պազլումարդլնը իթի-
րաթի իղէմի, տիր: էքոմէնիէ զազէթալար-
տա, Ստորալլմն մէգլեր իթիրաթի վէ
պէլեմաթը պիլխատա զիքը օլունարազ,
հալընրդ պաւ գասարլա իթթիֆա օլուն-
մալըզ, մաւթիլիէտէթ իթլեթլիթլերն ֆիլի-
թին իճըրալնոմ միլլիթճէ պէլէնտիկի իչալ
օլունմըլ արը:

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆԱՐԸՆ ԲՐՈԿՐԱՄԸ

Ֆուսիոն զազեկանքստան Հիւսեյնի ծա-
հար պէջ՝ «Հայ Յեզպոթական Դաշ-
նակցութիւն»ին սիւտաի բրօկկամբ»նտան
պոնդայ տիւօրքի, «Մէլիփի մկպոսանդտան
պոս բրօկկամ ստիւի միւտաֆան օլունա-
ճազ արբ»Մալտա տիւօր քի, պոս բրօկկամ
Ստիտիտիւթիք բրօկկամբ արբ, Դաշնակ-
ցականոր տա յայէ՝ օլունդունը ինքնար-
քի մէկտորտ, յաքին իւրքիտտան Ստիտա-

Իրվելիկեն գավի սկիւ էստար օյմահալ
անճագ Էլօրսա քիթապարը օգուռնապա-
լիէրի կէլմիւ սկիւ, վէ մատաւքի Դաշնա-
ցաւթիւն տիկէր Ֆըրդապար իւն պիլիլիթի
Փագ Նարէքէթ իսմէկնիի բրօլիբրնուտ
պէհան խոհեր, պինտէն ալէյ Սօսիալիս-
տագաւոր զինտա՝ Սթիւթիւնիսթի՝ հանր
«Իճապը զէմտա կէտը ույսաճ թարա-
Ֆըրդ իլիթիգամ իտէն» Ֆըրգա տատ իտիւ-
մէսի տաւա միւնտարի սկիւ: Ծախտ պէյ-
բրօլիբրնա Սոմանը Կանտնը Էսաթիսմէն
պէյ Նօպիսարն միւնթաճը թատհի օլտու-
րը կէտալիստիկնի իշար խոհեր: չէյ-
լէթի, 1. Ասկըր մէքըլլէթ ռուսիսմէն
թատհիս: 2. Հէյեթիլը զիւթլարն: Մէճ.
լիսի մէյպուսան գարնալընտա մէյպու թու-
թուրնալը: 3. Բաաիշաշնը վէ Օրատնը
Մէչլուի իլիլիթ լիսիպէթ իտէն քլէրին
տալի: Իէմին իիմէլլէթ: 4. Հէյեթիլը Ս.
հանրն իլլարն: 5. Իրվիսապարնը աթա-
ռ.մուսիլ իլէ ինթար:

Ճաշիս պէջ՝ պուշկարն ի քիսինի գա-
պուլ խոիեօր, ֆազաթ տիկէր իւ չիւնի
միւնասիս կէօրմէեօր, վէ տիեօր քի, «Յէվ-
սիի մէջգուհիյէթ՝ Գանաւն ի նասի աքլես
մընտան օլտուղը ճիւթթէ, մագանտ պու-
նըն թաթպիգի իսէ, Գանաւն ի նասիս
պու. նօգթաի նազարտան աէյիտիթէ
լիւզուօն հօգ արը, Պիլաքիս մագանտ
աւստիմ, մէրքէյէթի ի նամը ալթընտա թաշ-
արտատա պիւր նէվ մուլթարկէ իսաթի
թէշքըլ ի թմէք իսէ, — պիւր գաշ քըրէ
սէօյէսկիսիմիզ վէճէլ, — Վասմանն մէն-
փաթթլարնա մուղայիր կէօրթէկլմիզ
պու ֆիթքըլ րէտտ ի թմէքաէ աէվաթ իսէ-
ճէյիզ» Ճաշիտ պէջ՝ Հէյեթի Սիաննըն
ի յգասր ֆիթքըլնէ աէ գարշը կէլնէք, Ա-
հմանն պէօյիզ քըմըն արաթ ումումիէ ի ի-
թթիսին օլտուրմանըն թալէյ յի խոիեօր,
չիւնքի, տիեօր, Ահմանը՝ Մէշէխի մէպու-
սան՝ զօնթթօյարզ գարը, գօնթթօյարզ օլտն-
նէր գուվլէթ իսէ, իսթիգաստա միւնա-
թիտ տիր, — ինթիխասպարն արայը ու-
մումիէ ի իւ սօղլուտան սօղլուտա վուգու-
պուլմասնտա, Ճաշիտ պէջ՝ մէվէ քէթիմի-

[illegible]

Ինտելիկտուալ մշտուր թափերին քննիչներին կէլին՝ նէ կէլինձէ, աճիկու օնիսպէթաճ միւլթէ, ախր վէ նոտուսը մշուուր օլուլունամաթ իւր, տիկօր ճահիւս պէյ, էվսաֆը լազը- մէյն հալիլ օլմահեսնլար մը ինթիխալ իւ- լէլէնձէք, վէ մատաճ լի նուֆուսը միւլ- լէլէն իկը կիւն թէպալին միւսաթա իսէ ֆաղլա տառ օլունաւ մշմուրսը պիւն- սէպլալ ազ մը օլունահապ, վէ էկէր պու- գայտէ, Հէյէնթը վիւքէլա հապգընտա- թաթպիլ խալիլբէ, տահա զիխասէ միւլ- լէլաթ լըգանապ ալլը Մէսէլա օնիսպէթ իւր մաւր պիւր միգլաւոր իրալէ իթմէլ իսէ- լիէ քալլը բարդատմաճ մը, հօգաւ քա- կէր ճէմաթաթաթըն չիւքաթէլէրին թէւ- լիմիլէթ ֆաղլա պիւր միգլաւոր մշմուր- լէլէ թապիւն իթմէք մի լազըմ կէլէնձէք պիւր Հաւըլը չաֆիլքի հիլ Պապիլի իճ- լա կէօրմէսիկիւլիկ կիպի, ալլըլըլը գալ- լըլըլըն ճրթառուն գալգմաթ ելուշտա- լի ալլըլաթա տա իուվաֆըլ պուլամա- հօրալ: »

«Քննութեթի տաքերիկ» պարսնասա Դաս-
նակցութիւն Ֆրեդասոր, պիւա թէՖրեդի
մէզէնպ միւսաւաթը գապուլ խոթեթ,
Ֆուգաթ խաւաթի տաքերիկնիւն, իթի տե-
նէթ թէնդիլիւնի վէ սուշ վապթընտա
ասաթրին քէնտի տողաուգլարը մէմէթթի
վէթարնտա գուլլանըմասըն, ապէթի
վէթիլիւն մասնլարըն արթըթըմասըն Վէ
Համթաթէ ալալարընի իլդաաթըն թէթիթի
խաթեթ: — Ճասիտ պլի, խաւաթի տա-
քէրիկ մատթէսինն թալեթին, վէ ապէթին
սուշ գէմաթընտա քէնտի տողաուգլարը
մասնլ ճիվարընտա խաթիխտաթը մէտէլէ-
թերիլն թէնպիլիլ իւմէթաթի ապէթիթէ
այիտ օլտուղընը պէխան խաթեթ, վէ նէ-
վէթըլիլն մասնլտա գաթիլ խաթիթէթնէ կէ-
մէթէ, «պուտու պիլդ տէ պլիլիլիլ, քա-
րամըլ օլտըստ, վաթմտ իւրաւաթիլթըն
սէն նէլ» Հսրիկէլէլիւ, Մէնթիթի տէպու-
ստիտ վէթիլէնէթ պիւտնէ միւգապէթի ի-
տիլտիլի սրըստա, պուշը տէլարըլդ տէ-
եթ, վէ Համթաթէ ալալարընն ինման
լալվընտա իւն, հիլ քիմէլէ թէնճալը
իւրիլիլթէնէթ հալտէ պուլուսնլալարըն թա-
լիլ վ լիմէթ տաշա մաւլպիթըլ օլմալ մը:
Պու մէպէլ տէ մէրճիլիլն այիտ տիլը» տէթի
լիւվէ խաթեթ:

Թէշպպէն ճիճէթիճնէ, մագսէտ՝ թէշ-
պիւնէր ուժուժիւնէր ճիւքիւնէթիւն գտնթո-
լունասն պիւթիւն պիւթիւն աւոր թոթ-
մագ իսէ, ճաճիս պէյ՝ ո թէքիթէ չիտ-
տէթէ գարը կէլիւոր, չիւնքի ճիւ պիւ
ճիւքիւնէթ՝ ո հագընտուն վագ կէշմէգ
աքսի չալ՝ մէմէթէթիւն միւսթագպէլի ի-
չիւն մուգպիւն պիւն, տէւոր՝ Քիւգպիւք ճա-
ճիս պէյ՝ մշարթիթի ուժուժիէ պիւտնէսնիւն
տիկէր ճէմաթթար արասնտա թագաթի-
նի վէ տէլէթ մէթէկպէրիւտէ՝ եւրլի լի-
սանլարըն թաճալիւնի միւսթիւտիգ պուլու-
ւոր, Զաթէն չալիւտասն պիւր գաշ էճնէպի
իւսանը էօյրնէնէգ տիւր, էէր պիւր գաշ
թէրլի լիւսանը էօյրնէնէթիւն տէ ինապ ի-
տէրսէ, չալիւտասն պուլպարա նաթը՝ եէ-
թիլիւրէր տէլն պէնան իտիւոր, Գունասն
պաշգա, միւսաթիւնիճն ֆիթթիւնէ, տէգլէթ
մէթէկպէրիւտէն մաստա ճէր ճէմաթ
իւլիս արը պիւր թիւթիւթէկպ սաղոթմպ, վ-
է, ճէր ճէմաթիւն, տէթէկպլիւրիս սաղթա-
նապիւմէգ թիւն աղէշ թալիւն իշիմէգ
միւսթիւն տէլի տիւր։— Ճաճիս պէյ՝ տիւր-
քի, տէլէթ մէմուրարընըն, թիւրքնէտէն
պաշգա, պուլունաթղարը մաճէլլիս իրա-
նըն պիւրէլէրի տէ միւսթիւտիգ պիւր
դիւս ճէր եւրտէ ճէմաթ գարընէ
թլունընտուն, մէմուր՝ հանը լիւսանը էօյ-
րնէնէթիւն չարթանապ տա։ Վագսն մէ-
մուրարըն եւրլի լիւսանը սա պիւրէլէրի
ֆայտէլի տիւր, ֆագաթ մ պու իւսուսը
մէճպուր քըլմագ՝ գապիլ տէլի տիւր։—
Ճաճիս պէյ՝ մաճէմէլէրիս իւրար լիւ-
ղուսուն հէմէթքար թուպ, ֆագաթ մէ-
նաթիթի մուհաթ մէմիւնի իլլարս մատուսի-
ւնի միւսթիւտը թէտգիգ կէթիւրիւն։ Դիւր
«նէգաթթիւն տէլէ» (ալիստուլիսն նաթա

բարութիւն) իրասար եօլունաաքի թէգ-
լիֆէր իչին, ձահա պէյ, «Այնէքէթմիթիզ
պառնուն իչին Նիւուզ Վիսամ» տրր, զէման
ծնը եաթարըածապ տրր» տէեթր, վէ «Իրաս
նէզընթին Ֆապու վէրկի» վազը թէքլիֆի-
նի, Այմէքէթիսիզ իչին զապը գապիւի
Թնրա պալուեթր:

Ճանհոտ պէշ, մէգալէսնէ չու սէօզլէր
իւէ խիթմա վէճմիշ տիր. յըշիէ Դաշնակ-
ցութիւն ֆըրգասը բըսօլբամընը էսասի
իւէթալարը պուշնարտան իպարէթ տիր:
Հէշիէթը ռուսմիշիէսի իթիպարըլլա, պիզ
պաշը, մշմէ,քթթին թէտգիքն սաճալին-
աւէ, ինթիհաճաթը հայաթիշիէսինաշն չը-
գարմը, օլմազտան գիւսատէ, պազը նա-
գարիպթը ինթիմաթիշին միւթալէսաշն-
տան հասըլ օլմա պիր ֆիքըր իւէ պէհան
թաթիշի աատ իտէրիզ: Մագսէտ՝ մէմլէ-
էթիէ հիւսնէ նիշիթ իւ խըսմիթ օլաղգտան
սօնըս, պիւթիւթն իըպաղը համիթթ իթ-
թիհատ իաճպիլիր:»

ՐՈՒՄԼԱՐ ԿԷ ԻՆԹԻԽՍ.ՊԼԱՐ

Բուսմ բաթթիկի չարչիւնպիսի կիւնիւ հնա-
թիւապար մէսէլէսի ինչին Տաթիլիէ նա-
գըրըլա թէքար միւլազաթ իթմիշ վէ
եանիս վերայթխտէ մուգիմ 25,000 նե-
ֆէր Բուսմ չիթթիլքեթիւրին հազգը ինթի-
խապը իւզէրինէ խարթ իլլէմիշ իսէ տէ և
հազգը պէշ Բուսմարըն ինթիխապարս
տարբ մէթադիպի հազգը ուլմաքընն պիւ-
տրիմի տիր։ —Բաթթիք էֆ. քաթթիք—
խանէէն ավտէթխտէ, իքի մէնթիւլէրի
թօքլամըշ վէ իշի տնլաթմըշ տըր։ Պիւ
իթթիւտտէ, բաթթիք էֆ. նին, Տաթիլիէ
նազըրըլա պիր տէֆա տտահ միւլազաթը
գարադաշաըըըըլ իսէ տէ, «Աս Թիւր-
քիսիսն աղիււթմընա նէգարէն, միւլարի-
լէշ» պու թէքթիկ գապուլ իթմմիշ տիր
—Մէնգըրի իթթիւտտէ, պուզը թիւքըն-
դազէթալարըն, Բուսմարա գարըր եազաը-
լարը չիտտէթիլ մէգալէլէր իւզէրինէ տէ
ուզուռ միւտտէթ ինրաի միւլազէրէ իտիւ-
միշ տիր։ Էնգնւմէ «Շուրաի Բումէթ»տէ
բաթթիքխանէնին, ինթիխապար իշինտէն
դոյալը էննէպի սէֆիւրէրինէ պիր բրօթէն-
թանպի վէրմէպիւնտէ պահաւ, բաթթիք
իթթիւրին պու. հարէքթիթ ատտէմ վաթմն
ու մէմէլէթ ալէշիւնտէ խիեանէթ վէ
ճինայթթ օյաըը, վէ տիւնեանըն էէր չիւ-
քիւմէթը մէշութմաընտա ինթիխապար
միւնտարպէթիլլէ նիւէ ինթիլաֆար վու-
գուս կէտիկի, հաթթա Եոււնանիսթանտա
պէօլլէ սըրալարտա նէ ուղուսըպըզըլա
վէ աուի իսթիւլալէր կէօրիւլտիւկիւ հալտէ
պուստն ինչին էննէպի տէվէթէրինէ ապ-
լուրաքննաթ օյընմատըը, վէ օ տէվէթ
լէթին պու, պու կիպի չիքեայթլէր սէ
պէպիլլէ սաթի մէմէլէթլէրին իլլէրինէ միւ-
տտիլլէ իթմէտիքլէրի եազըլաըազ, բաթ-
թիքխանէնին հարէքթի վազըտաը չէ
տիւտէն թէվպիւի, վէ վաթմն ու միլլէթ ա
լէշիւնտէք պու միսիլլու հարաքիւտա
Բէօր Ալիինին հարէքթիւտտէն բէքտ տէ ֆարգ
լը օլմաըըլ պուստն իսիլմիշ տիր։—Տիկի
լը օլմաքնաթա ղուսմա գազթիւտար բաթ-
թիքիւտէ թարաֆըրտառն էննէպի տէֆա
բէթլէրինէ ինթիխապար ինչին բրօթէն
թճառն վէրիլտիկինի գաթիւն թէքթի
խաթիօրար։ Պու գազթիւտարըն սէզդիւն
պազըրըլա, բաթթիգիւտանէ՝ իքի սէնն էվ
վէլ Պուլպարարըն, Պուլ գարիսթանտա
վէ Շարգի Բուսմէլտէ Բուսմ քիւտէ վէ մէք
թէպլէրինէ գարըր ինքո իթմաթիւրի ֆէշա
լըզաըը միւպլէիին օյարազ, սէֆարէթլէր
պիր մուսթիթէ թազտիմ իլլէմիշ տիր։ Պու
պա Պուլպարիսթանտա վէ Շարգի Բուսմէլտա
միւթէմէքքին Բուսմարըն հուզուզը՝ Պէր
լին աշնամալի վէ Շարգի Բուսմէլ վիւա
լէթիին նիգամալտի ռաթաուսըլա թէէնն
խաթիլլու օլմաքնա մէպիւ, բաթթիքխանէն
նին պու եօլտա չիքտեսաթա հազգը
պուլուստուզըրտուն նէշէթ իթմիշ տիր։

ԹԻԻՐ-ՔՈՒԼԿԱՐ ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹԷ

Օսմանյան Վէ Պուշկար մուրախապարը ,
բէնշէշէպիճ կրնիւ թէքար իճիճիւս իտէ-
րէք , պիր սաաթ գաաար իճրալ ռիւզա-
քարաթ իյէմիլէր տիր : Պուշկար մուրախ-
աաար Մ . Լիարշէֆիւս ապիմէճիւտէն ոն-
Օսմանյան մուրախապարը պիր սաաթ
տաաա ռիւզաքարաթս տէվաա իճիմիլէր
տիր :

Պու. միւլգաքերաթ՝ շիտոյէ գատար
շըմէնտէֆըրլէր մէսէլէսի իւզըրինէ ճէրէ-
եան իթմիշ տրի ։ Պուլկար մուրախխասը,
պու. մէսլէ չազգընտա կալլընըզ եա Պապը
Այլ իլէ եախօա կալընըզ Շարգ սէմիր
եօլարըր գու.մաանխասըլլա իծրաի մուխա-
պէրթաթ իտէպիլէճէկինի պէեան իլլէմիշ ։
է՛զ գու.մաանխասը Վէքիլլէր Մ. Կրօս իլէ
Մ. Միւլլէր՝ մու.խապէրաթիւն իծրասընը
Պապը Ալլիլ լժէրք իտէպիլիպ իտէմէյէճէք
լէրի խուսուօրնտա իտաթէի մթըքըլլէտէն
թալլաթ իաթմիշիլլէր սորր ։ Պու. թալլաթ
նէնտւզ կէլլէմիլկինտէր, միւ.մաիլլէյիւմ
ընէնչէնչալի կիւսէր իծթիմասէ չազըր պու-
լընմամըլլար սորր ։

* * Սօֆիատան Լա Թիւրքի Ղազէ-
Թասընա աթիտէքի իքի Թէլէկրաֆ կէլմիշ
տիր .

Սօֆիա 5 նոյ. ստաթ 8 ագյամ. — Մու-
խապէրաթըն սուրէթը ճէրէանընտան տո-
ւայը չէ'հրմիզին բռլթիզա մէնաֆիլնտէ
էնտիշէ կէօսթէրիլեօր: Հիւքիւմէն, մու-
խապէրաթըն թաճիլի իլին իճրաթ թէշէպ-
պիւսաթ իտէճէք տիր:

Սօֆիա 5 Նոյ. սաաթ 10 ագչամ.— Րի-
վայէթէ կէօրէ, Թիւրքիա իլէ իճրա իտի-
լէն մուխապէրաթ գաթթ օլընաւղընտան,
հէյեթթի վիլ. քէլա իսթիֆա իտէճէք տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճէմասթճա Մէլպուսան մէհրիսիմիդին
ինթիխապը իշն Գովրիօնը մահտուարներն
թերթիպ իժտիկ գուրա ըռտուլապարը,
չիմաի հէր միւնթէխպին ետարն վասը
օլմուշ օլմուաղընսան, 8ի ըռւհպան վէ 84ի
սիսխարսիսան օլարազ, իսթանպու մէպուս-
լարը օլմազ իւզըն 42 ազանն ինթիխապը,
չիմաիտէն միւնթէխպիլէրին զհինլէրինի
իշգուլէ պաշլամը տըր: Մատուժ քի. պու
ինթիխապարն իտաթիմէ միւտտէթի
Ճոկու. 30 աըր, տաթէ պու իշն նէթի-
ճէնսիսիէն եալընը պիթ գաշ կիւն գաւ-
մըշ տըր:

Թապիրի քվման, տիկէրին գուրալարընա
էջքեարընա գարըշաւաղ, լաքին ճե-
ւաաթըրըզըն խայր ու մշնֆաաթը իշին
շու գաաարը տնդնան վէ խայխանէ պե-
հան խտէրիզ քի, պու ինթիխաալարա
թարաքիկըրիք, աղրազ վէ էջքեարը մաթա-
սուէէ աաա գարըշաւըրըմաալը սոր. եա-
նըրըզ ճէմաաթին խայր ու մշնֆաաթընա
ճիտուն չալըշաապիլէն, չալըշաաաա սորը
վէ վազըթըրըզ ուան, միլլէթնէ, Բաթ-
րիզխանէճէ իշէրիմիղէ ազ չոզ վուգուգ
վէ թէճրիպէտի պուլուռնան զաթըր թա-
հին իտիլմէլին սիրըէր, Հէլէ Էսկիլ Էհմիլ
աաէմէրի կիպի աշօղըն իլէ, գանուշի-
նաա, միւնէրըէպ, միլլէթնէ իշէրաէ վու-
գուգ ու թէճրիպէտի միւսէլլըմ ուան միւն-
թէրմ գաթըրա էկէրի աշըգաա պորագ-
լըր, վէ մէճըլի մէգքիւր, սորֆ, վազաա
չաշիաաը հիւրմէթ, Ֆազաթ Բաթրիգխաա,
նէմիլ իշէրէնէճէ պիխապէր զէվէթտան
Թէշքիլ օլուռուր իսէ, պուշուռն աա միւ-
սէտն մուվաթըզ օլաւաաաաաղընը պիլմ-
լիլիզ:

Եւրոն, ճէմասթընըրն Բաթրիզիւս.
 Տէճէ իւլէրինին Տիւանի իսարէսի իլին
 մուսիմագամ պիր Երզումնումէ հարլմաս
 իճապ իտէճէք տիր, պուտու. Մէճիսի մէ,
 պուսան հարանադ, վէ միլլէթ Նաւրնա
 իսարիզ իտէճէք տիր, Բաթրիզիւսանմին
 իլէ Հիւքուսէթ պիլինիսումէ արաւըրս մէ,
 Սախր ժուհիմէ գուհուրս իտէճէք, վէ
 պուսիյար տա օ մէճիսաճ մէվպուր միւզա

ճշմարիտ օրսանազ տրբ: Իսթմանուզ ճճմաս-
թընճա, Թաշրա մէպուտար տաթի տա-
թիկ օլտուղը հալտէ Թէշըիկ օլտէնան Մէճ-
լիսի մէպուտան, հազըրլլա Թաշրա Մէշ-
լիսապազըլարընըն Մէշընզը Խտորէյէ տյի-
պազը Իշլէրի Իլէ աէ Իշլիդալ Իսէհէճ վէ
դաշրիհիւմ վէ դաշրիհիւմ, պուշլար վէ
պուշլուզ օլտէ մատտէլիս Իլէ մէշղու-
օլտէնազ սիսն ուումում ճճմասթըն իշպու-
մուհիւմ Մէճլիսի ճի, — Իսաթը մէճլիսի
ազալարը տա պուշլուտան ալընանազ տրբ,—
սաթիշի պիբ Թաշղտա Ինթիխապ վէ Թէշ-
ըլի Խաիլէմէզ: Պու. պապտէ Լճճընար ու
աղոնազ Թապի միւլահազաթ՝ աթվ օ-
լտէնազ պէօյիւք պիբ Խէթիս օլտէնաղը կի-
պի, Խէկի ղեմիւմ առէմէլէս տաշրիւք, Իշէ-
նպարտան վէ չիմաթէ գաաթը հազըրլլա-
րընտա ղէսմէն, հէ՛ միլլիթճէ, հէ՛ աէվ-
լէթճէ Կիբ կէճնա լէճէ նարզ օլմուշ օլ-
մանան ղէվաթթըն Խարիճէ պրազըլմաթը
գաաթիյէ վաղը օլտէնազ Թէշլպոլիսաթի-
տան, հէր հալտէ միւլաթիա վէ Խապըրը աէ-
մէրէ հարթ օլտմանաաղը մալիւմ վէ տըր-
քիտա օլմաթըրլա, Իշպու վէսանաթը Խա-
թիսանէմիզըն, պիլընիւլէ միւնթէխապը
Թաշարթիստան հազարը Ինտաֆ ու. աթգ-
գաթա ալընմաաըն արզու Խտէրիզ:

* Ար. Գարու Յարութիւն Արք. Բուսկեան
Թարգմանաւ Կ-Բարձրիգ խառնէմիցէ կէլէն
պիւր մէջթուպտաւ, էֆէրէնճի նոյր ինճի
կիւլէն Ար. Է. Լեւոն Արք. Բէլէճեան Բարս
հազարէթի խառնէմի հոգաւորեան սուրբ խու-
սուսիլէնէ գապուլ օրնմըլ տըր: Պիւր ազ
սոնրա րէսմի գապուլիլէթ վուգու պու-
լուպ, էլէլվմ Բօմաւա պուլընա՝ ճէմաւ-
թըմըգ Եպիսկոպոսաբը, Բահանապարը վէ
Մարապետլի միւշարիլէյնի հոգաւորեան
չըզմըլչար տըր: Բէլէճեան Գերպօ՝ Լա-
թիմնէ կիւզէլ պիւր սուլօգ իրաւ իլէ,
Յօրեհեանապար միւրահապէթիլը Կ-Բարձրիգ
հազարէթիլէրիլէ միլէթ Յարաթման Բօ-
մայա կէօթիլըմիւ: Օյաղը ուրաք, հօգաւ
թաղըմը, ապօմ վէ մայրապետլէրին հէ-
տիլէլէրիս հաւմէթու Մընընը Պիւս Բարս
հազարէթիլէրինէ Թաղտիմ իլէմիւշ տիք:
Միլ շարիլէյ հազարէթիլէր ֆէզէլատէ մէմ-
նուն օրուպ, ճէվպալէն միւշարիս պիւր
նուլթգ իրաւ իլէմիւշէր տիք:

* * * Թարախարտան բէյտէրբէյ կէլմէք-
տէ օլան ճէմաթըմըզ մուհաճըրէրիյէ
եհրի ֆուգարամըզ իչին իեանէ ճէմ իթ-
մէք իւզրէ, Կ-Բաթրիգ էֆ. հալթէթլէրի-
նին լէյ ու թէնսիպիյէ պիր գամիսօն
թէշըի օլունմը վէ պու գամիսօն՝

Գուլյուսեան	Յովհաննէս	պէյ
Երամեան	Արամ	էֆէնտի
Թօլանեան	Յովսէփ	»
Կէօյէան	Արամ	»
Մօսեան	Պօղոս	պէյ
Շէրպէթեան	Պօղոս	էֆէնտի
Պլըղլեան	Գրիգոր	»

ազա թայեհն գըլըմըլլար տըր :

Հոգեւոր Տէր հաղթելէր, Կ-Ռաթ-
րիզիանէնիս սուղնընը իշպու գօթիսիօնը
իճթիմալարնա հարս իթմիշ, վէ գօթիսիօն
քէնտի ոանաղգ քեարնը ինթիխազ իթ-
տիկիհանէ, միւշարիւշէ՝ 10 լիւս վէրմէյի
թէհնիւս իյլէմիշ տիր :

Պու զօմիսիւծնդն թէշքիւի, չու. սը-
րտատ ֆէվգէլատէ թագտիւրէ շայէթի
տիր. զիր զաթէն շէնրմիզտէ միւնթա-
նիւս վէ պիւարէկեանդն միգատարր սոն վա-
զըթլարտատ արթմըշ օլտուղը կիպի, պիր
սաւ լի պիրկան պիր Նալտէ կէմէքտէ,
մէ պոււնսար Նէր կիւն Կ-Բաթմիշկաննէմըլը
վէ սաիր միւնսաթսաթը միլիէլի վէ պարը
դէվաթիւն խաննէլէրինի էլէ ալարագ, իւն-
տատ իւթէմէքտէ օլտուգարընասան, պու-
պիւշարէլէրին զպարլմասը եաթստ պիր ա-
նէվվէ մէմէքէթլէրինէ կէսոտէրիմէնի ի-
չին, մէդքիւր զօմիսիւծնա թէնտպիր
միւնգլաթմէրին իթթիլտագ իտիւնէնկինի
վէ պու Նամս էրպպալը Նամթեթէ իտիւն-
նէք միրանասաթլարըն պօշա չըքմեսա-
նուղըրն մէմուլ իաէրիգ,

1. «Հայրենասիրական-Մարդասիրա-

կան Ընկերությունը Պաթողիկե-Հայոց՝ Խա-
միյէն միւթէշէքքու պիւր ճէմիյթիմն հիւ-
ղամամառնիյէն ճէմիյէթէ ազա գայուր ար-
զու վէ ասովթիին հավի օլարագ պիւր
մէքթուպ ալուրգ: Իշարու մէքթուպըն զիյ-
րինաթ, ճէմիյթիմն սրքաթիւր մէմուրէսի
թալեին օլընմասարագ: «Ալիքասն վ. Սի-
րուհան» վէ ասոնապետ մագամընտա թ.
Խիդդուհան» վէ ասոնապիւր մագամընտ
սրքաթիւր Մ. Սիրուհանն իմզապընը կէօր-
տուրք: Ճէմիյթիմն մագամթի, հիւղամամառ-
նիյէն իշար օլընտըրը վէճէլ, ինսնիյէթէ,
մէտէնիյէթէ վէ մէարիֆէ խրտաթիւր օլմագը-
լա, չախանը իմզապիւր օլուպ, ֆագաթ հիւ-
պիւր ճէմիյթիւր թէմիէ թարագընտան թաստիգ
օլընմասար՝ ճաթ տիգգաթ տըր: Պիգէ
գայլը իսէ, պէօլէ ճէմիյթիւրէր, միլիթի-
միլուտ ին՝ գաստար արթա ֆայաթաշն խալի
սաթիլ տիւր, ֆագաթիւր ումոււ իյէ միւհասէ-
պաթիւր օլսմաթըն ճէմիյթիւր, լուպէթ վէ
ճէմիյթիւր ումոււմիյէ ինրապ իթմէգ իյնի,
պապաթըն պիւր երէք պալըր օլստար, թէմի
գօթըրօլ վէ մէսուլիյէթ ալթընտա պուլըն-
մասար չարթիւր էվվէ տիւր: Պիսնազէրին եա-
գընտա ճէմասաթընը Մէճիսիւր մէպուսանը
թէշէքիւր օլընմաղընտան, իշարու «Հայրեհա-
սիարպան-Մարգասիրական» ճէմիյէթիինն,
ճէմասաթըն մէգըիւր մագամը թէմիսին-
տէն թասպիպ վէ Կ-Իսաթըրիգ էֆ. հազ-
մէմիլէրինաշտ տէ թէմազէ իթտիրիլվապ վէ
ծաստն սոնրա իյէ թէշէգաթնա իյլէմէսի
տահա միւհասաթ օլուր գանն իսթըրիգ:

Ս. Յովսէփի եղբայրութիւնը Դիւան
ազաւարնաւոր Անտոնէ Էֆ. Պէճնիտեանն իս-
թիֆա իմտիկներ, վէ տիկէր պապը ազա-
ւորն տալիս եազնդտա իսթիֆա իթմէք ին-
եթիֆանն օլաբալարըն թէ՛նստիֆէ իշիթ-
տիֆ: Պոռ իսթիֆալարնն ճէ, իշիթիֆ իտա-
նէսինննն պլր ճէմանտան պէրիս կէտրիֆէն
սուի շարթթթթթթ իլէրիս կէմէքտէ օլաբ-
ըն թարաֆորմըպ իտպէր կէտրիֆեթ: Պի-
զիմ Էֆէքեարմըզնա, ռիւմաիլէշիւմ ազա-
լար, չու եա պուռ սէպէպէ տիլկիբ օլուպ,
իսթիֆա իթմէքտիւն իսէ, մէմուրիլէթէթի-
նէ տէվամ իտրէքէ, սուի իտարէնինն Է-
նիւնիւռ ալմալարը, վէ եաիտա տիլիլլիլլէ-
լէրնիս ինթիմ իտէն սէպէպ կախտա սէպէպ-
լըն ճէք իսէ իսէ, ճիւլարը մէյտաւտանա գալ-
տարմանա դէպիթ իթմէթէր թաւա գիւնա-
տէ մուվաֆթըը մաւաւաթ, վէ ճէ, իշիթիֆէ,
Ռիւլէթէ ճիտաի իըրտմէթ տիլ:

* * * Երմեյնի մուհանդիսներինն մեծի-
քեթիկներին կենսունակությունն ստորջ ոլունմա-
կազմերնիս քիմիկմեծ կիսալ գարաբաշա-
նըստ 2800 լիտանի 500 լիտալը՝ Մալիե-
նի գաղթիկներունն Բաթիկներունն էլ թէսլիմ
խորվիշ տոր։ Պագեր 1500 լիտա տալի Իւ-
թագսիթնէ վերելնէք տոր։

* * Ս. Փրկիչ խառթախանէսի շու էս-
 նատէ ֆէլզէլատէ մուզաիգատա օլտու-
 ղընտան, հասըլաթը պոննա մէտար օլմազ
 իւղըն պիր թէաթթօ լուպիեաթը թէրթի-
 պի տիւշիւնիւլմէքտէ տիր:

«* Էրբեյնի միլիթառաչարարներն րեհայայիյնի միեանընտա, ումուրը տինիլէ վե րուհանիէյէնին բարազ հայտէ մուհաֆազաաընա հալըմազ, վէ էֆրաաը միլիթէ պէյնիտէ ազայիտի տինիլէ լէ ալուէազիլէյին թէվիի վէ ինթիշարընա զայրէթ իթմէզ իւզըլէ. «Կարդապետական Միւսթիւն» նամալէ պիւր ճէմիլիթ թէշքիլ օլուենմը տըրը Պու ճէմիլիթէթ ազաաաաաաաաիի զալը, էվվէզըրէ կիւն իւսկիւտաաընա իզմիլիեան Սըրազանըն նէզալիէ ազիմթիլ իթմիլ, վէ միւշարիլէյ՝ մէզըիւր ճէմիլիէթին թէշապիսիւտէն աուայը պիեանը մշմուտիլիէթլէ, աէվմամարընր թէվէնին վէ զէնտաթիսիլին տէ էտուէ իլլէն մուսավէն նէթիլ իշֆա իտէճէկիլին վաաա էրբեյնի տիրը Պիզիմքիլը ուեո՛հօթըրա մր...»

ԱՅՏԻ. — Երանելոյն Տեառն Կոմիտաս
այլ Բաճանային վկայութեան Տարեգր-
ծին առթիւ, յառաջիկայ Կիրակի, Հոկտեմբ-
եր 26, Սամաթիոյ Անարատ Եղութեան
Սուրբ Աստուածածին ժողովրդապետական

Ի Տ Ա Ր Է Հ Ա Ա Ն Է
Ի յ յ ու լ ն Ե ա, Թ ա զ Ե ս ի մ ճ ա յ Ե Կ ի ն Ե Կ Ն. 66